

УДК 657

Поліщук І.Р., к.е.н., доц.,
доцент кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку,
Сорокіна А.С., студентка 4 курсу групи ОО-6
Державний університет «Житомирська політехніка»

Бухгалтерський облік витрат на закордонні відрядження під час військового стану: нормативне регулювання

Міжнародна співпраця вітчизняних підприємств із зарубіжними партнерами дозволяє ознайомити працівників підприємства із сучасними інноваційними технологіями за кожним бізнес-процесом щодо відповідального споживання ресурсів, укладати договори про міжнародну співпрацю, що є запорукою досягнення цілей сталого розвитку. Реалії воєнного стану в Україні створили виклики для вже сформованого порядку ведення переговорів з іноземними партнерами, участі у міжнародних виставках, конференціях, симпозиумах, що необхідні для удосконалення організації технологічного процесу. Здійснення зовнішньоекономічної діяльності передбачає укладання договорів, що неминуче призводить до необхідності участі у закордонних відрядженнях, що пов'язана з перетином кордону. Чинним законодавством передбачено можливість перетину кордону для працівників-чоловіків віком від 18 до 60 років, які є військовозобов'язаними, в разі перебування у запасі, та іншим особливим категоріям, визначеним Правилами перетинання державного кордону громадянами України. Водночас і для жінок є певні обмеження. Ст. 176 Кодексу законів про працю України регламентовано заборону залучення вагітних жінок і жінок, що мають дітей віком до трьох років, до нічних, надурочних робіт, робіт у вихідні дні і направлення їх у відрядження [1].

Основними нормативними документами з обліку витрат на закордонні відрядження є Кодекс законів про працю України, Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Звіту про використання коштів / електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт та Порядку його складання», Податковий кодекс України. Основним розпорядчим документом є Наказ про закордонне відрядження, де вказується його мета, підстава (запрошення або договір); тривалість перебування у відрядженні, з огляду на дату вибуття з України та прибуття в Україну; країна перебування (зазначається маршрут прибуття до країни-призначення і конкретне місце відрядження); перелік працівників, які відряджаються. Організація закордонного відрядження передбачає складання кошторису, тобто розрахунку витрат, необхідних для його здійснення. Слід проаналізувати обмінні курси валют в Україні та країні призначення, а також здійснити придбання необхідної суми валюти.

Строк відрядження визначається керівником, але не може перевищувати 60 календарних днів [2]. Додатком 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2011 р. № 98 [3] встановлено суму добових витрат та граничну суму витрат на найм житлового приміщення за добу, яку не слід перевищувати. Регламентована гранична сума добових витрат працівника підприємства, установи та організації, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів у закордонному відрядженні коливається від 40 до 80 доларів в США залежно від країни перебування. Первинні документи, які використовуються для підтвердження справжності службових поїздок за кордон: відмітки з іноземних паспортів про перетин кордону, проїзні квитки, залізничні квитки, рахунки готелю, розрахункові документи. Підтверджуючі документи по закордонних відрядженнях повинні мати всі обов'язкові реквізити первинних документів, встановлені Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Відповідно до пп. 170.9.4 Податкового кодексу України [4] Звіт про використання коштів/електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт є обов'язковим для складання в разі використання працівником під час відрядження готівки понад суму добових витрат та наявності сум, що визнаються оподатковуваним доходом.

При веденні бухгалтерського обліку розрахунків з підзвітними особами щодо закордонних відряджень слід враховувати законодавчі обмеження до працівників, які можуть бути відряджені за межі України, граничні норми добових та витрат на проживання відповідно до чинного законодавства, відповідність фактичних підтверджуючих документів про відрядження при поверненні в Україну меті відрядження, встановленій в наказі про його здійснення, вимоги Податкового кодексу України щодо обов'язкового та добровільного подання звіту працівником, який прибув з відрядження.

Список використаної літератури:

1. Кодекс законів про працю України № 322-VIII від 10.12.71 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.
2. Наказ № 59 від 13.03.98 «Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98#Text>.
3. Додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2011 р. № 98 «Суми витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/98-2011-%D0%BF#Text>.
4. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.